

Een palendrukker van 350 ton

Een Chinese uitvinding verscheen gisteren op de bouwplaats in Harlingen.
De machine van T-works drukt de heipalen geruisloos de grond in.

De funderingsmachine wordt door een kraan op zijn plaats gezet.

JAAP HELLINGA

Als eersten in Europa hebben de heipaalproducenten IJB-Groep in Lemmer en Bruij in Ede een funderingsmachine van het Chinese T-Works aangeschaft. Het loodzware apparaat wandelt als het ware op sloffen en stempelschoenen over de bouwplaats. De heipalen worden simpelweg de bodem ingedrukt. Je hoort geen zware klappen en voelt de grond niet trillen.

Gisteren verscheen de gezamenlijke aanschaf in Harlingen. Bouwbedrijf Lont bouwt daar aan de Havenweg veertien nieuwe koopappartementen met uitzicht over zee. "De IJB-Groep is een van onze vaste partners", vertelt bouwonderneemer Jetze Lont uit Sint Annaborg. Vandaar dat zij al zo vroeg aan de primeur mogen ruiken.

Chinese machine arriveerde in veertien diepladers

Wanneer er in Nederland niet geheid mag worden, kiezen bouwers voor de booroptrij. „Je boort dan een gat in de grond en vult dat met nat beton”, legt Tahil Tekofsky van de IJB-Groep uit. Hoe geluidloos ook, helemaal zonder risico is die methode niet. „Bij het uitharden van die natte soep kan er van alles misgaan.” Het gebeurde recent in Groningen, waar de nieuwe funderingsmachine van IJB-Groep en Buil straks de fouten mag herstellen.

„Met deze machine weten we precies welke paal er de grond in gaat.” In Azië wist T-Works al duizend machines te slijten, variërend van 60 tot 1200 ton. „Mensen weten dat niet, maar in Indonesië staat echt alles op palen”, zegt Tekofsky. „Het zijn daar allemaal van die eilandjes met prut in de bodem.” Waarom de Europese bouwers de heipalendrukmachines tot nu toe links heb-

veiligheidseisen. „We hebben ook apparatuur voor grondmetingen ingebouwd”, zegt Mirjam Delea van A.P. van den Berg. „De machines in Azië hebben dat niet.”

Helemaal kalf kost zo'n palendrukker zo'n beetje een half miljoen, schat Tekofsky. „Maar dan ben je er nog niet. We hebben de totale investering nog niet helemaal in beeld.” Bij IJB-Groep zijn ze enthousiast over de eerste bevindingen in Gouda en Arnhem.

Deze week arriveerde de palendrukker in veertien diepladers in Harlingen. De machinisten Henk Groenveld en Germ Homans waren druk in de weer met de installatie. Ze takelden de gewichten van 7 ton (dat binne 7 auto's!) een voor een op het blauwe monster. Er moeten 65 heipalen de grond in, een klus die over drie dagen geklaard is, schat Groenveld.